

HOE VERLOOPT DE STIKSTOF-MINERALISATIE OP UW PERCEEL?

Naast plantbehoefte en nitraatvoorraad in het voorjaar is de inschatting van de stikstofmineralisatie zeer belangrijk voor een beredeneerde bemesting. In dit artikel komt u meer te weten over de verschillende factoren die invloed hebben op de mineralisatie, namelijk organische bemesting, groenbedekkers, mechanische onkruidbestrijding en zuurtegraad van de bodem. Deze kennis zal u helpen om de mineralisatie op uw perceel beter in te schatten, uw bemesting beter te doseren en op die manier een laag nitraatresidu in het najaar te bereiken.

Verónica Dias, Dominique Van Haecke (PCS)
Stijn Moermans (BDB)

ORGANISCHE BEMESTING

Wanneer men vers organisch materiaal inwerkt, is men het bodemleven letterlijk aan het voeden. Organisch materiaal uit oogstresten, groenbedekkers, compost en stalmest wordt omgezet door het bodemleven via de processen mineralisatie en humificatie. Mineralisatie stelt nutriënten opnieuw vrij uit oogstresten of groenbedekkers voor de hoofdteelt. Door humificatie wordt een deel van het vers organisch materiaal (plantendelen herkenbaar) omgevormd tot stabiele organische stof (plantendelen onherkenbaar). De organisch stof in de bodem wordt op zijn beurt via het bodemleven omgezet door mineralisatie en humificatie. Deze cyclus blijft zich steeds herhalen.

In het kader van het demonstratieproject 'Bemesting in de vollegrondssier-teelt' werden in 2015 proeven aangelegd om verschillende teelttechnische aspecten die invloed hebben op bemesting te demonstreren. Deze proeven zijn in vijf sierteeltsectoren (of doelgroepen) aangelegd, namelijk potchrysan, knolbegonia, heesters (coniferen), laanboom- en bosboomkwekerij. Om na te gaan hoeveel en op welke manier stikstof (N) vrijkomt uit mineralisatie, heeft het PCS twee reeksen proeven voor iedere doelgroep aangelegd. Deze worden hieronder toegelicht.

1. Invloed van organische bemesting op mineralisatie van N

Voor iedere deelsector werden vier behandelingen aangelegd, met name:

“Door rekening te houden met mineralisatie kunnen meststoffen bespaard worden”

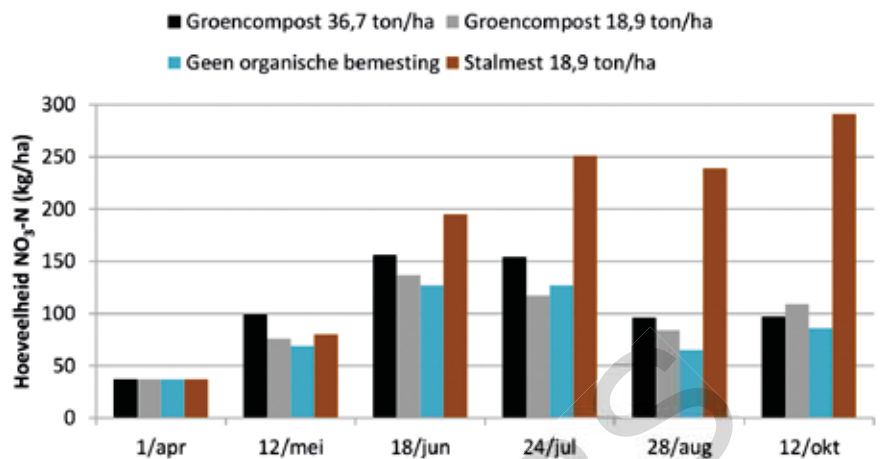
(1) stalmest aan de maximale wettelijke dosis (18,9 ton/ha), (2) groencompost aan een vergelijkbare dosis (18,9 ton/ha), (3) groencompost aan de maximale wettelijke dosis (36,7 ton/ha) en (4) een controle: niet bemest. Stalmest en groencompost werden zo kort mogelijk voor het ploegen toegediend. De bemestingswaarde van de verschillende behandelingen berekend door het systeem 'werkzame N' rekening houdend met de forfaitaire waarden is als volgt: (1) 40 kg Nwz/ha, (2) 19,8 kg Nwz/ha, (3) 38,5 kg Nwz/ha en (4) 0 kg Nwz/ha.

▲ Organisch materiaal wordt omgezet door het bodemleven via de mineralisatie- en humificatieprocessen

Zes weken na de inwerking van de organische bemesting begon onze reeks van staalnames om de stikstof uit mineralisatie op te volgen. Grafiek 1 toont het resultaat voor het perceel laanboomkwekerij met een organische koolstofgehalte van 1,8% en een aanplant van *Alnus glutinosa*. In de drie behandelingen 'geen bemesting', 'groencompost 36,7 ton' en 'groencompost 18,9 ton' zien we het verwachte mineralisatieverloop: hoe warmer de bodem (in de zomer), hoe actiever het bodemleven en dus hoe hoger de stikstofmineralisatie. Tijdens de koudere maanden neemt de bodemactiviteit af en dus ook de stikstofvrijstelling. Wat opvalt, is dat de gemeten stikstofgehalten bij de stalmestbehandeling veel hoger zijn dan bij de andere behandelingen. Dit is ook te verwachten: voor stalmest wordt in het algemeen verondersteld dat 30% van de totale stikstof werkzaam is, voor compost wordt gemiddeld uitgegaan van 15%.

Ondanks de lagere bemestingswaarde van groencompost, bevat deze dubbel zoveel effectieve organische koolstof als stalmest, waardoor het organische koolstofgehalte in de bodem sterk zal stijgen. Wanneer men werkt aan een actieve opbouw van de organische stof in de bodem, moet men ook rekening houden met een verhoogde mineralisatie. Met andere woorden, **hoe hoger het organische koolstofgehalte van uw bodem, hoe groter de hoeveelheid nutriënten** die vrijgesteld zullen worden via mineralisatie tijdens het teeltjaar! Bij

▲ Grafiek 1: Verloop van de hoeveelheid beschikbare nitraatstikstof gemeten in de rij van 0 tot 90 cm, bij het perceel laanboomkwekerij.

bodems met een hoog organisch koolstofgehalte is het nog belangrijker om een tweede verplichte bodemanalyse in de zomer te plannen (hoge mineralisatie) voor men denkt aan bijbemesten. Vaak toont het resultaat van een zomerstaal aan dat een bijbemesting niet nodig is, omdat er door de mineralisatie voldoende stikstof is vrijgekomen.

2. Invloed van groenbedekkers op de mineralisatie van stikstof

Als de weersomstandigheden het in het najaar toelaten, worden in de sierteelt groenbedekkers gezaaid na de hoofdteelt, om de resterende stikstof in de bodem op te vangen. De stikstof die door de vanggewassen opgenomen wordt zal, na inwerken, geleidelijk ter beschikking worden gesteld van de volgteelt via

mineralisatie. Als we de impact op de stikstofcyclus van verschillende groenbedekkers willen vergelijken, maken we best een onderscheid tussen grasachtige en bladrijke soorten.

Grasachtigen zoals Italiaans raaigras of Japanse haver worden gekenmerkt door een uitgebreide wortelontwikkeling. Het vastleggen van stikstof vraagt wat meer tijd, maar **na het inwerken verloopt de vertering** bij deze soorten ook **trager**. De wortels zorgen voor een significante input van effectieve organische stof in de bodem. De hoge C/N-verhouding kan in eerste instantie zelfs zorgen voor een stikstoffimmobilisatie. **Bladrijke groenbedekkers** daarentegen zoals phacelia of bladrammenas worden vooral gekenmerkt door een snelle bovengrondse

▲ Grasachtigen worden gekenmerkt door een uitgebreide wortelontwikkeling.

groei en een daarmee gepaard gaande snelle stikstofopname. De **vertering** van deze bladrijke gewassen **verloopt** echter ook **sneller**. Als deze soorten in de herfst worden ingewerkt of bij het begin van de winter afsterven, kan de stikstofvrijstelling zorgen voor een hoger nitraatresidu en een hogere stikstofuitspoeling.

▲ Bladrijke groenbedekkers worden vooral gekenmerkt door een snelle bovengrondse groei en daarom snelle stikstofopname

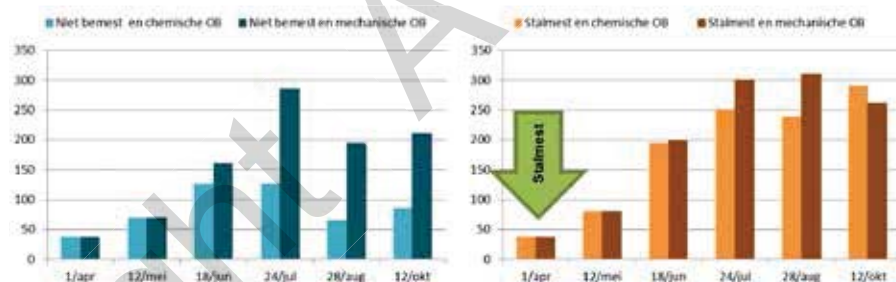
In het kader van het demonstratieproject 'Bemesting in de vollegrondssier-teelt' werden drie proeven aangelegd om de invloed van groenbedekkers op mineralisatie te meten. Verschillende groenbedekkers werden gezaaid in september 2015 voor potchrysanthe en bij de boomkwekerij, en in november 2015 voor knolbegonia. Deze zijn in mei 2016 ingewerkt. Binnenkort zullen we via analyse van bodemstalen de vrijstelling van stikstof uit de groenbedekkers kunnen opvolgen.

MECHANISCHE ONKRUIDBESTRIJDING

Mechanische onkruidbestrijding heeft ook een impact op het bodemleven, dat op zijn beurt een impact heeft op de stikstof die gemineraliseerd wordt. Deze ondiepe bodembewerking (10-20 cm) brengt zuurstof in de bodem, die het bodemleven zal stimuleren en op zijn beurt de mineralisatie en dus de vrijstelling van stikstof zal verhogen. Mechanische onkruidbestrijding wordt bovendien toegepast wanneer de weersomstandigheden droog zijn, bijvoorbeeld in de zomer wanneer ook de piek van mineralisatie optreedt.

▲ Mechanische onkruidbestrijding is een ondiepe bodembewerking die zuurstof in de bodem brengt.

▲ Grafiek 2: Verloop van de hoeveelheid beschikbare nitraatstikstof gemeten in de rij van 0 tot 90 cm op een perceel met *Alnus glutinosa*.

De invloed van mechanische onkruidbestrijding op mineralisatie van stikstof werd door een demoproef op een perceel van de laanboomkwekerij (met 1,8% organische koolstof) gedemonstreerd. Grafiek 2 toont het effect van mechanische ten opzichte van chemische onkruidbestrijding (OB) bij twee bemestingsregimes: (links) niet bemest en (rechts) met stalmest aan 18,9 ton/ha.

Mechanische onkruidbestrijding verhoogt zoals verwacht de **hoeveelheid beschikbare nitraatstikstof** in de bodem en dit vooral in de bouwlaag (0-30 cm, niet afzonderlijk op de grafiek). Het effect van mechanische onkruidbestrijding is veel duidelijker op het niet-bemeste perceel omdat stalmest op zich al voor veel mineralisatie zorgt.

ZURTEGRAAD VAN DE BODEM

Ook de bodem-pH kan een belangrijke invloed uitoefenen op de stikstofcyclus. Een optimale pH zorgt voor goede

bodemstructuur en -bewerkbaarheid. Daarnaast houdt hij ook het bodemleven actief. Een direct effect op de mineralisatie zien we bij het uitvoeren van een **bekalking**: door het stijgen van de pH **vermindert de binding tussen de kleideeltjes en de organische stof**, zodat er meer substraat beschikbaar is voor mineralisatie. Bovendien **stimuleert** een bekalking ook de **aanwezige micro-organismen**. Gecombineerd zorgt dit voor een **duidelijk hogere stikstofvrijstelling**.

Een ander effect treedt op bij een te hoge of te lage pH. Een te zure bodem zorgt voor een slechte opneembaarheid van enkele noodzakelijke voedingselementen. Een te hoge pH zorgt onder meer voor het vastleggen van enkele belangrijke sporenelementen. Deze problemen zullen telkens zorgen voor een suboptimale gewasontwikkeling, waardoor ook de stikstofopname vermindert. Dit resulteert in een hoger stikstofresidu en een hogere stikstofuitspoeling.

▲ Bij teelten met irrigatie is een hogere mineralisatiepiek in de warme maanden te verwachten.

Er zijn ook andere factoren die mineralisatie kunnen beïnvloeden, zoals de temperatuur, het vochtgehalte van de bodem, de bodemtextuur, enz. Het is bekend dat bijvoorbeeld bij teelten met irrigatie (knolbegonia en potchrysan) een hogere mineralisatiepiek in de warme maanden te verwachten is.

SAMENVATTENDE BESLUITEN

Door rekening te houden met mineralisatie kunnen meststoffen bespaard worden, wat economisch voordeliger is. Bovendien zorgt dit voor minder nitraatuitspoeling en dus een lager nitraatresidu.

Hoe kan men nu de stikstofmineralisatie voorspellen en controleren?

- Voer een N-index analyse uit in het voorjaar om 1) de nitraatvoorraad te weten van uw bodem en 2) een bemestingsadvies te ontvangen dat rekening houdt met de verwachte stikstofmineralisatie in uw perceel.
- Plan uw tweede verplichte staal in de zomer om de mineralisatie in uw bodem beter in te schatten en om te zien of een bijmesting al dan niet nodig is.

Ken de factoren die een invloed hebben op de N-mineralisatie:

- Bodemorganische stof: hoe hoger het gehalte, hoe hoger de verwachte mineralisatie.
- Organische bemesting:
 - Stalmest: 30% van de stikstof mineraliseert in het jaar van toediening. De resterende fractie komt in de komende jaren vrij.
 - Groencompost: slechts 15% van de

totale stikstof mineraliseert in het jaar van toediening. De resterende fractie komt in de komende jaren vrij.

- Groenbedekkers: bladachtige groenbedekkers mineraliseren snel, waardoor er korte tijd veel stikstof vrijgesteld wordt. Grasachtige groenbedekkers mineraliseren traag en stellen veel langzamer stikstof vrij.
- Mechanische onkruidbestrijding: stimuleert de mineralisatie.
- Verse bekalking: stimuleert de mineralisatie.
- Temperatuur: hoe hoger de temperatuur, hoe hoger de mineralisatie (indien de bodem niet te droog wordt).
- Vochtgehalte van de bodem: een continue bedruppeling of beregening van het gewas kan zorgen voor een beduidend hogere stikstofvrijstelling. ■

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, het Agentschap Innoveren & Ondernemen, de Europese Unie, de Provincie Oost-Vlaanderen, Boerenbond, AVBS, dé sierteelt- en groenfederatie, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.

BIJBEMESTING IN FUNCTIE VAN STIKSTOFSTALEN

Gissen is missen, maar meten is weten

Door een bodemstaal te nemen voor eind juli, kan nagegaan worden hoeveel stikstof er nog voorradig is van de basisbemesting, hoeveel er vrijgekomen is via de mineralisatie van de bodemorganische stof, de groenbemester en de voor de aanplant toegediende organische bemesting. Afhankelijk van het resultaat zal dan bepaald worden of een bijbemesting noodzakelijk is.

.....
Dominique Van Haecke (PCS)

Bouwvooranalyse versus stikstofanalyse

In Sierteelt&Groenvoorziening 3 van 15 februari 2016 werd in de Extra rond 'Bodem en bemesting' de aandacht reeds gevestigd op het nut van een volledige bouwvooranalyse voor het begin van een nieuwe teelt. Intussen zijn we 2,5 maand verder: tijd dus om even stil te staan bij de stikstofanalyses. Een staalname voor bijbemesting is geen controle op de toegevoerde basisbemesting in het voorjaar. Ze is een weergave van hoeveel extra kunstmest je nog kunt aanwenden in de loop van het groeiseizoen. Nog te vaak zijn bijbemestingsadviezen 'nul', wat betekent dat je bij de basisbemesting al voldoende en meestal te veel toediende. De ideale periode voor de staalname is afhankelijk van de teelt en de teeltduur.

▲ Bijbemesting in meerjarige teelten gebeurt op basis van een stikstofanalyse vóór eind juli

Waarom en wanneer stalen nemen

Boomkwekerijpercelen die dit voorjaar aangeplant werden nadat een groenbemester, stalmest of groencompost ondergewerkt werd, zullen in de meeste gevallen geen extra bijbemesting meer nodig hebben. In slechts enkele gevallen, bij stikstofvastlegging door vertering bijvoorbeeld, kan een beperkte bijbemesting met een snelwerkende meststof nuttig zijn om de bomen in de groei te houden. Een gouden tip: neem eerst een stikstofanalyse en bepaal dan pas de bemestingsdosis.

De meeste boomkwekerijpercelen die vorig jaar of vroeger aangeplant werden, zullen in het voorjaar al een basisbemesting gekregen hebben. Om de correcte dosis voor de bijbemesting te kunnen inschatten, is het aangewezen om een stikstofanalyse **van de bewortelde zone** te laten uitvoeren. Alleen op die manier kan ingeschat worden hoeveel stikstof er beschikbaar zit voor de plant.

De potchrysanthen en de knolbegonia's worden op dit moment volop uitgeplant op de vollegrondpercelen. Ook bij deze teelten werd vooraleer de organische bemesting (stalmest of compost) gespreid werd een bouwvooranalyse uitgevoerd. Zo kon de voedingstoestand van de bodem bijgestuurd worden. Bij het planten wordt reeds een basisbemesting meegegeven. Om na te gaan of de basisbemesting voldoende stikstof ter beschikking van de plant stelt, is het aangewezen om ten vroegste 4 weken na de basisbemesting een stikstofanalyse in de bewortelde zone uit te voeren. Beide teelten worden in droge periodes berekend, wat een grote impact heeft op de mineralisatie in de bodem.

Ook in de andere vollegrondssierteeltgewassen is het aan te raden een stikstofanalyse te laten uitvoeren, vooraleer er een bemesting voorzien wordt.

Wettelijk verplichte staalnames en analyses

Bedrijven met sierteelt en boomkwekerij in vollegrond zijn verplicht om voldoende stikstofanalyses te laten nemen met bijhorend bemestingsadvies. Als je niet de nodige stikstofanalyses laat uitvoeren, wordt de stikstofbemestingsnorm in het volgende jaar verlaagd. Per 6 ha boomkwekerij vollegrond (meerjarige teelt) moet je een staal en advies aanvragen. Voor andere sierteeltgewassen (niet meerjarig) is 1 staal per 2 hectare verplicht. Het resultaat moet telkens naar boven afgerond worden en indien het aantal percelen kleiner is, wordt het aantal te nemen stalen beperkt tot het aantal percelen. De analyse moet aangevraagd worden bij een erkend labo (lijst op www.vlm.be) en voor een advies kan je bij het labo of PCS terecht. Deze staalnameverplichting geldt niet voor teelten waar in de verzamelaanvraag de gespecialiseerde productiemethode 'CIV' (container in vollegrond), zoals potchrysanthen en laurieren, aangeduid werd.

Na de verwerking van de gegevens van de verzamelaanvraag kan je op het Mestbankloket nakijken hoeveel stalen je nog moet nemen. Het is raadzaam om in de loop van het jaar op het Mestbankloket na te gaan of alle genomen stikstofstalen bij de VLM bekend zijn.

Voordelen van een lagere basisbemesting en een gefractioneerde stikstofbemesting

- Je bemest op maat van het gewas.
- Door de meststoffen te spreiden, blijven de nutriënten in de bewortelbare zone en verklein je het risico op nitraatuit-

▲ Om de correcte dosis voor de bijbemesting te kunnen inschatten, is het aangewezen om een stikstofanalyse van de bewortelde zone te laten uitvoeren.

- spoeling bij hevige regenval.
- Mineralisatie vanuit de organische stof, de dierlijke bemesting en de groenbedekkers wordt beter ingeschat.
- Wie op het juiste tijdstip een stikstofstaal laat nemen, verlaagt zijn meststoffenfactuur.
- Een aanvaardbaar nitraatresidu tijdens de sperperiode in het najaar komt in zicht.

Informatie

Heb je hulp nodig bij de planning van je stalen? Dan kan je terecht bij Dominique Van Haecke, verantwoordelijke voor de Individuele Begeleiding Bemesting Sierteelt, via T: 09 353 94 83 of E: dominique.vanhaecke@pcsierteelt.be. ■

Onderzoek met steun van de Vlaamse Overheid, het Agentschap Innoveren & Ondernemen, de Europese Unie, de Provincie Oost-Vlaanderen, Boerenbond, AVBS, dé sierteelt- en groenfederatie, de Koninklijke Maatschappij voor Landbouw en Plantkunde en KBC Bank & Verzekering.

FOSFAAT: TE WEINIG, GENOEG OF OVERDAAD?

Fosfor (P) is een essentieel voedingselement voor de plant. Het speelt een rol bij de energiehuishouding, de ontwikkeling van het wortelstelsel, de bloei en de zaadvorming. Daarom is het belangrijk dat er voldoende fosfor in de bodem aanwezig is. Een gebrek aan fosfor kost opbrengst, remt de groei en leidt tot slechtere benutting van stikstof en andere voedingsstoffen. Maar zoals vaak het geval is: 'overdaad schaadt'. Hoe meer fosfor er in de bodem zit die niet wordt opgenomen door het gewas, hoe hoger het risico is op verliezen naar het oppervlakte- en grondwater, via uitspoeling, oppervlakkige afspoeling, erosie of drainage.

.....
Luc Gallopyn (VLM)

Welke fosforklasse en bemestingsnormen voor je percelen?

Niet alle bodems in Vlaanderen hebben dezelfde P-voorraad. Om die reden is er in MAP 5 voor gekozen om de P-bemestingsnorm te koppelen aan de hoeveelheid P die voor de plant beschikbaar is in de bodem. Zo evolueert het P-gehalte naar een niveau dat goede opbrengsten met milieudoelstellingen verzoent. Concreet worden de percelen ingedeeld in 4 klassen (tabel 1).

Voor **2016** worden percelen waarvan geen resultaten van P-stalen bekend zijn, automatisch ingedeeld in **klasse III**. Vanaf **2017** is dat **klasse IV**. Percelen kleiner dan 30 are blijven, zonder

Tabel 1: Plantbeschikbare fosfor (uitgedrukt in mg P per 100 g luchtdroge grond) en overeenstemmende P-klasse

P-beschikbaarheid	Akkerland	Grasland	P-Klasse
Laag	≤ 12	≤ 19	Klasse I
Streefzone	> 12 en ≤ 18	> 19 en ≤ 25	Klasse II
matig hoog	> 18 en ≤ 40	> 25 en ≤ 50	Klasse III
Hoog	> 40	> 50	Klasse IV

P-analyse, max. klasse III. Bij samenvoeging van percelen geldt de 50% regel: het nieuwe perceel krijgt de P-klasse van het grootste stuk. De P-klasse is perceelsgebonden. De overname van

een perceel wijzigt de klasse niet. Naargelang de klasse en hoofdteelt is een verschillende **P- bemestingsnorm** van toepassing (tabel 2). Hoe hoger de klasse, hoe lager de bemestingsnorm.

Tabel 2: P-bemestingsnormen (uitgedrukt in kg fosfaat [P_2O_5] per ha)

Teeltgroep	Klasse I	Klasse II	Klasse III	Klasse IV
Alle grasland + graszodenteelt	115	95	90	70
1 snede gras/snijrogge + maïs	115	95	90	70
Maïs	100	80	70	55
Graangewassen	95	75	70	55
Aardappelen	95	75	70	55
Bieten, Groenten, Sierteelt & boomkweek, Aardbeien, Spruitkool, Teelten met lage N-behoefte, Leguminosen en Overige teelten	85	65	55	45

Ligt je perceel in fosfaatverzadigd gebied en heb je geen P-analyse waaruit klasse III of lager blijkt, dan behoudt dat perceel de bemestingsnorm van 40 kg P_2O_5 per ha.

Sedert MAP 4 is voor fosfor de bedrijfsbenadering van toepassing. Met MAP 5 is de bedrijfsbenadering ook op stikstof van toepassing. Dat houdt in dat je de bemestingsnorm op bepaalde percelen kan overschrijden zolang je de totale gebruiksruimte op bedrijfsniveau niet overschrijdt. Dat betekent dat je dan op andere percelen moet compenseren met een bemesting lager dan de bemestingsnorm.

Gebruik je gecertificeerde gft- of groencompost op een perceel (ongeacht de P-klasse), dan wordt in de berekening van de mestbalans van je bedrijf slechts de helft van de hoeveelheid fosfor (uitgedrukt in kg P_2O_5) van die compost als opgebracht beschouwd. Hetzelfde geldt voor percelen van klasse I of II waarop je stalmest of boerderijcompost toedient.

Een afwijking van klasse aanvragen

Je kan bij de Mestbank een nieuwe P-klasse aanvragen voor een of meer percelen. Je moet dan aantonen dat je **perceel** tot een **andere P-klasse** behoort (dan de klasse die automatisch wordt voorzien) aan de hand van een **bodemanalyse** van de hoeveelheid

plantbeschikbare fosfor. Je moet die stalen laten nemen per (volledig) perceel en door een labo dat erkend is voor bodemstalen. Een aanvraagformulier voor een afwijking vind je op www.vlm.be (Thema's > Mestbank > Bemesting > Gronden > Fosfaat). De betrokken percelen moeten in het jaar van de analyse zijn aangegeven in een verzamel-aanvraag. De P-stalen die je verplicht moet nemen in het kader van derogatie kan je gebruiken voor een aanvraag tot afwijking.

Hoelang is een afwijking geldig?

De bodemanalyse mag maximaal vijf jaar oud zijn voor de classificatie, te tellen vanaf het jaar na de staalname. Voor percelen waarvan de analyseresultaten ten laatste op 31 augustus 2016 aan de Mestbank worden bezorgd, geldt de nieuwe klasse vanaf 1 januari 2017. Worden de resultaten tussen 1 september 2016 en 31 augustus 2017 aan de Mestbank bezorgd, dan geldt de nieuwe klasse vanaf 1 januari 2018. De klasse-indeling die op basis van die analyse wordt toegekend, geldt voor maximaal 5 jaar. In de onderstaande tabel vind je enkele voorbeelden ter verduidelijking.

Na de geldigheidsduur van de klasse-indeling, stijgt de klasse van het betrokken perceel met 1 klasse per 5

jaar staalname	analyseresultaat aan Mestbank bezorgd	geldigheidsduur nieuwe klasse
2012	uiterlijk op 31/8/2016	2017
2014	uiterlijk op 31/8/2016	2017, 2018, 2019
2016	uiterlijk op 31/8/2016	2017 tot en met 2021
2016	tussen 1/9/2016 en 31/8/2017	2018 tot en met 2021

jaar. Dat kan je vermijden door uiterlijk op 31/8 van het jaar waarin de geldigheid afloopt een nieuwe aanvraag met nieuwe P-analyse te bezorgen aan de Mestbank. Op die manier is er geen onderbreking van de toegekende klasse-indeling.

Tegemoetkoming in de kosten voor P-stalen!

Je kan een financiële tegemoetkoming aanvragen voor de gemaakte kosten van de P-analyses, op voorwaarde dat er voldaan is aan volgende voorwaarden:

- Je beschikt over een actief landbouwnummer.
- Het bodemstaal is genomen in 2015 of later.
- Het perceel wordt op basis van de bodemanalyse ingedeeld in klasse I of II én minstens een klasse lager dan de klasse die van toepassing is.
- Het perceel is in het jaar van bodemanalyse aangegeven in de verzamel-aanvraag van dat jaar.

De tussenkomst bedraagt 25 euro voor akkerland en 50 euro voor grasland.

Op het Mestbankloket

(www.mestbankloket.be) kan je het overzicht raadplegen van je ingediende P-analyses, de toegekende P-classes en de eventuele financiële tegemoetkomingen.

Moet ik fosforstalen laten nemen?

Je bent niet verplicht om bodemstalen voor plantbeschikbare fosfor te laten nemen (*behalve indien je derogatie toepast*). Je bent evenmin verplicht om ineens al je percelen te laten bemonsteren. Of het nemen van P-bodemstalen zinvol is, moet je afwegen in functie van de mestbalans van je bedrijf en in functie van de beschikbare resultaten van P-analyses van voorgaande jaren. Voor heel wat bedrijven zijn strengere P-bemestingsnormen op bedrijfsniveau immers weinig of niet bepalend naar feitelijk mestgebruik. Een berekening van de P-gebruiksruimte op je bedrijf en de impact van de al dan niet strengere P-bemestingsnormen, kan je maken met het rekenprogramma 'BASsistent Balanssimulator 2016'. Dat kan je downloaden van www.vlm.be. Over de mestbalans en het gebruik van het rekenprogramma kan je ook raad vragen bij de dienst Bedrijfsadvies van de VLM. ■